

Openbaar Onderwijs Groningen

Begroting 2024

4 december 2023

Vastgesteld door het college van bestuur op 4 december 2023

Goedgekeurd door de raad van toezicht op 13 december 2023

Stichting Openbaar Onderwijs Groep Groningen (Openbaar Onderwijs Groningen)

Postbus 744

9700 AS GRONINGEN

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Prioriteiten 2024	4
3.	Financiële begroting.....	6
3.1	Staat van baten en lasten.....	6
3.2	Baten	7
3.3	Lasten	9
3.4	Analyse van het resultaat en dekking	11
3.5	Begrotingen scholen en bovenschoolse begroting.....	11
4.	Meerjarenperspectief en ratio's	13
4.1	Exploitatie	13
4.2	Meerjarenbalans	14
4.3	Kengetallen en ratio's	14
	Bijlagen.....	17
	Bijlage 1: Begroting per school	18
	Bijlage 2: Bovenschoolse budgetten	19
	Bijlage 3: FTE-overzicht	22
	Bijlage 4: Leerlingenaantallen 2014-2023.....	23
	Bijlage 5: Risicomatrix	24
	Bijlage 6: Investeringsbegroting.....	25
	Bijlage 7: Aanbestedingskalender	26

1. Inleiding

Hierbij ontvangt u de begroting 2024 van Openbaar Onderwijs Groningen. In de begroting hebben we de gestelde ambities zoals opgenomen in het koersplan verwerkt, en binnen de bestaande kaders financieel onderbouwd.

In 2024 gaan we door met onze ambitie om te zorgen voor kwalitatief goed onderwijs voor alle 15.628 (vorig jaar: 15.507) leerlingen op onze scholen. Voor de beleidsterreinen Onderwijs & Kwaliteit, Human Resources, Huisvesting & Facilitair, ICT, Communicatie en Financiën zijn de beleidsuitgangspunten voor 2024 benoemd. Deze komen terug in de jaarplanning van de sectoren zoals vastgesteld in de portefeuille-overleggen.

Begrotingen scholen

Openbaar Onderwijs Groningen telt in totaal 37 scholen:

- 14 scholen voor Voortgezet Onderwijs;
- 20 scholen voor Basisonderwijs, waaronder 1 voor Speciaal Basisonderwijs;
- 3 scholen voor Speciaal Onderwijs.

In de begroting zijn integraal de begrotingen van alle 37 Openbaar Onderwijs Groningen-scholen opgenomen. Ook zijn de begrotingen voor de ondersteunende diensten opgenomen.

De verhouding tussen de budgetten van de scholen en de budgetten van sectoren en ondersteunende diensten is berekend volgens de afgesproken systematiek in het financieel statuut.

Het CvB heeft met de schooldirecties de schoolbegrotingen 2024 afgestemd. Met het vaststellen van deze stichtingsbegroting stelt het CvB ook de schoolbegrotingen vast.

2. Prioriteiten 2024

Vanuit het koersplan 2023-2026 heeft het College van bestuur een jaarplan opgesteld voor 2023-2024. Per thema uit de nieuwe koers wordt uiteengezet wat de belangrijkste doelen zijn, met daarbij de belangrijkste projecten of activiteiten om deze te doelen te behalen. Deze doelen staan in verbinding met de sectorplannen.

Naast de doelen in het jaarplan geldt dat het voor een gezonde en professionele organisatie nodig is dat de financiële uitgangspunten worden bewaakt.

Thema 1: Sociaal veilige leer- en werkomgeving

Te behalen resultaten in het schooljaar 2023-2024:

- Iedere school heeft een geactualiseerd en geïmplementeerd schoolveiligheidsplan dat voldoet aan alle gestelde eisen (gebaseerd op het format dat vanuit O&K is aangereikt);
- De gewijzigde inspectiestandaarden op het gebied van pedagogisch en didactisch handelen (OP2 en OP3) zijn op alle scholen geïmplementeerd.
- Er heerst een sterk pedagogisch klimaat op de scholen. Onder andere door:
  - o Per school een inventarisatie van het pedagogisch didactisch handelen uit te voeren met daaruit voortvloeiend een schoolspecifieke aanpak;
  - o Het beschikbaar stellen en op elkaar afstemmen van een bovenschools professionaliseringsaanbod voor pedagogisch vakmanschap op de gebieden: omgaan met werken vanuit hoge verwachtingen, (complexe) sociale situaties, passend onderwijs, inclusie en/of omgangsvormen;
- De organisatie hierop (op een sociaal-veilige leeromgeving) in te richten door het actualiseren van het klachtenbeleid, Informatiebeveiligings- en privacybeleid (IBP), de klokkenluidersregeling, de integriteitscode en het loket vertrouwenspersoon.
- Iedere school heeft het medewerkerstevredenheidsonderzoek afgenomen, bestaande interventies geëvalueerd en doelstellingen geformuleerd.

Thema 2: Sterke basis van kennis en vaardigheden

Te behalen resultaten in het schooljaar 2023-2024:

- Alle scholen voldoen aan de nieuwe inspectiestandaard OPO;
- Alle scholen hebben schooleigen doelen en ambities ten aanzien van kennis en vaardigheden die minimaal voldoen aan het inspectiekader OPO (in het PO het referentiekader).
- De uitvoering van het kwaliteitsbeleid worden op vaststaande momenten gemonitord en eventueel bijgesteld.

Thema 3: Benutten van talenten

Te behalen resultaten in het schooljaar 2023-2024:

- Er wordt een inventarisatie gemaakt van het aanbod op het gebied van talentontwikkeling voor leerlingen op de scholen;
- Uitbreiden aanbod van rijke en verlengde schooldagen, brede klassen, praktijkgericht onderwijs en een talentplatform voor leerlingen;
- Bovenschools professionaliseringsplan voor medewerkers gereed;
- Het opleiden en professionaliseren van stagiaires is ingericht in lijn met landelijke en regionale ontwikkelingen;
- Er worden meerdere leernetwerken opgericht waaronder voor basisvaardigheden en kwaliteitszorg (PO/SO en VO).

Thema 4: Duurzamer in 2027

Te behalen resultaten in het schooljaar 2023-2024:

- Elke school onderneemt gerichte activiteiten om bewust bezig te zijn met duurzaamheid in het dagelijkse leven op school en in lessen (onder andere binnen de bouwsteen duurzaamheid van burgerschapsvorming).
- In het schooljaar 2023-2024 start een duurzaamheidspilot op 4 PO-scholen;
- Plan van aanpak om te komen tot een energie neutrale organisatie is gereed.

3. Financiële begroting

3.1 Staat van baten en lasten

In onderstaande tabel is de staat van baten en lasten van Openbaar Onderwijs Groningen sinds 2022 en de begroting voor 2024 weergegeven (x €1.000).

Baten	Realisatie 2022	Begroot 2023	Prognose 2023	Begroting 2024
Rijksbijdragen	156.183	156.179	167.263	164.761
Overige overheidsbijdragen	4.698	2.291	2.912	2.710
Overige baten	5.552	4.762	6.012	4.772
Totaal baten	166.433	163.232	176.187	172.243
Lasten				
Personele lasten	133.763	136.975	146.749	146.499
Afschrijvingslasten	6.239	6.885	6.851	7.202
Huisvestingslasten	10.562	11.125	11.401	10.074
Overige lasten	13.702	12.557	13.944	13.965
Totaal lasten	164.266	167.542	178.945	177.740
Saldo baten en lasten	2.167	-4.310	-2.758	-5.497
Financiële baten en lasten	4	0	400	503
<i>Mutaties in reserves</i>				
Nationaal Programma Onderwijs	-2.147	271	-83	4.309
Onderwijsakkoord VO	-1.445	553	-45	885
Pensioenen PO en VO	-300	300	300	0
Strategisch beleidsplan 19-23	265	386	386	0
Convenant VO 2019-2020	528	0	0	0
ICT-projecten	500	0	0	0
	-2.599	1.510	558	5.194
Resultaat na bestemming	-428	-2.800	-1.800	200

In de volgende paragrafen wordt een toelichting gegeven op de baten en de lasten. Daarnaast is een analyse van het resultaat opgenomen.

3.2 Baten

De begrote baten zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

Basisbekostiging	139.125	
Onderwijsachterstandenbeleid	3.115	
Baten samenwerkingsverband	10.154	
Overige rijksbijdragen	12.367	
<i>Totaal rijksbijdragen</i>		164.761
<i>Overige overheidsbijdragen</i>		2.710
<i>Overige baten</i>		4.772
		<u>172.243</u>

Ten aanzien van de begrote baten zijn de volgende zaken van belang:

Basisbekostiging

Indexering basisbekostiging

De Rijksbijdragen zijn gebaseerd op de meest actuele wetgeving en het aantal leerlingen per 1 oktober 2023 (VO) en 1 februari 2023 (PO). De Rijksbijdragen zijn hoger door indexeringen van de materiële en personele bekostiging. De toename is groter dan normaal, aangezien er in de afgesloten CAO's al een voorschot (4,4% van de verwachte 5,6%) wordt genomen op de indexering van de basisbekostiging 2024, waar voorheen in lopende CAO's allen de ruimte werd benut in de bekostiging van het lopende jaar.

Wijzigingen in de basisbekostiging

In het voortgezet onderwijs worden sinds 2022 middelen toegekend voor de professionalisering van onderwijzend personeel. In 2023 waren deze nog begroot als onderdeel van een separate regeling, vanaf 2024 zijn deze opgenomen in de basisbekostiging VO. De omvang van deze middelen is circa € 0,8 miljoen per jaar.

Werkdrukmiddelen VO

Sinds 2022 worden aanvullende middelen toegekend voor de verlaging van werkdruk. Alle VO-scholen hebben met de personeelsgeleding van hun MR afspraken gemaakt over de besteding van het collectieve deel van deze middelen, en met individuele medewerkers over het individuele deel. In totaal zijn de baten vanuit deze regeling € 3,1 miljoen. In het PO zijn al enkele jaren extra middelen beschikbaar, deze zijn onderdeel van de basisbekostiging.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De looptijd van de bekostiging van het Nationaal Programma Onderwijs was tot en met schooljaar 2022/2023. In 2024 worden geen baten meer ontvangen uit het NPO. Wel hebben scholen nog tot en met schooljaar 2024/2025 de tijd om de middelen in te zetten voor NPO-gerelateerde interventies.

De nog te besteden middelen zijn per school opgenomen in de bestemmingsreserve NPO. In deze begroting is het uitgangspunt gehanteerd dat de NPO-middelen per eind juli 2025 volledig zijn besteed. Begin 2024 is nog € 8,3 miljoen beschikbaar, waarvan € 4,3 miljoen wordt besteed in 2024.

Baten samenwerkingsverband

De baten vanuit de samenwerkingsverbanden zijn begroot als onderdeel van de Rijksbijdragen. De begrote baten zijn € 10,2 miljoen (2023: € 8,1 miljoen). Hiervan wordt € 8,1 miljoen ingezet in het voortgezet onderwijs en € 2,1 miljoen in het basis- en speciaal onderwijs. De beschikbare middelen zijn conform de doelstellingen die in de samenwerkingsverbanden zijn afgesproken ter beschikking gesteld aan de scholen of ingezet voor bovenschoolse projecten in het kader van passend onderwijs.

Overige rijksbijdragen

De belangrijkste hiervan zijn de aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid (3,1 miljoen), de voormalige prestatiebox (1,9 miljoen) en bekostiging voor nieuwkomers (4,1 miljoen). Het restant bestaat vooral uit diverse subsidies, waarvan de subsidie verbetering basisvaardigheden de belangrijkste is.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft vooral de subsidies die worden ontvangen van de Gemeente Groningen. Deze subsidies zijn in de schoolbegrotingen ingezet voor activiteiten die passen bij het doel van de subsidie.

Overige baten

Dit betreft diverse opbrengsten, onder meer verhuuropbrengsten (0,6 miljoen), detachering van personeel (0,2 miljoen) en ouderbijdragen (1,6 miljoen).

3.3 Lasten

In het financieel statuut is een allocatiemethode vastgesteld voor de toedeling van middelen binnen het bestuur. Veel van de budgetten die als 'bovenschools' zijn aangemerkt, worden rechtstreeks bij de scholen besteed. Denk bijvoorbeeld aan de bedragen voor ICT en huisvesting, die onder bovenschoolse regie rechtstreeks op de scholen worden besteed. Om hier nader inzicht in te bieden is gekozen voor een indeling in de volgende vier pijlers:

A. Budgetten die op de scholen worden ingezet:

1. Variabele budgetten van de scholen: dit betreft de direct op de school ingezette middelen, zoals personeelslasten en leermiddelen. Daarnaast HR-kosten als arbokosten, kosten flexpool en betaald ouderschapsverlof en de kosten voor de doorlopende leerlijnen.
2. Semi-vaste budgetten van de scholen: afschrijvingen op investeringen in huisvesting, ICT en meubilair. Overige huisvestings- en ICT-lasten.

B. Budgetten die bovenschools worden ingezet:

3. Sectorbegrotingen: bijvoorbeeld budgetten voor onderwijsontwikkeling en professionalisering;
4. Budgetten van ondersteunende diensten en College van Bestuur / RvT.

De begrote lasten zien er volgens deze indeling als volgt uit (x €1.000):

	<i>Pijlers</i>				Totaal
	1	2	3	4	
Kostensoort	School variabel	School semi-vast	Sectorbudget	Ondersteuning	
Personele lasten	136.329	205	2.525	8.804	147.863
Afschrijvingslasten	1.210	5.925	0	67	7.202
Huisvestingslasten	0	10.074	0	0	10.074
Overige lasten	7.623	4.348	0	630	12.601
Totale lasten	145.162	20.552	2.525	9.501	177.740
	81,7%	11,6%	1,4%	5,3%	

Van de totale kosten wordt derhalve € 165,7 miljoen (pijlers 1 en 2) of 93,2% direct op de scholen ingezet.

De bovenschoolse budgetten zijn voor wat betreft de going concern activiteiten op orde. De gevolgen van te maken keuzes op basis van het koersplan zijn nog niet voldoende in de sectorbegrotingen verwerkt.

Ten aanzien van de begrote lasten zijn de volgende zaken van belang:

Personele lasten

De personele lasten stijgen door de hogere inzet in fte's en door de nieuw afgesloten cao's in zowel het Primair als het Voortgezet Onderwijs. Ondanks de terugloop van NPO-bestedingen loopt de formatie nog op, vooral door de implementatie van de werkdrukmiddelen VO en de inzet van de subsidie basisvaardigheden.

Na het dichtn van de loonkloof zijn beide cao's (voor wat betreft de verloning) gelijk, en worden ze vanaf nu ook gelijktijdig en gelijkmatig geïndexeerd. Deze reguliere index is in beide cao's 10%. De nieuwe cao's in het PO en het VO lopen tot en met eind september 2024. In deze cao's wordt al een deel van de loonruimte 2024 benut.

Afschrijvingslasten

De totale afschrijvingslasten 2024 zijn begroot op € 7,2 miljoen. De afschrijvingslast zal de komende jaren verder stijgen als gevolg van de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan bij huisvesting en door inflatie. In de komende jaren kan deze stijging worden opgevangen binnen de meerjarenbegroting. De afschrijvingskosten voor ICT zullen niet verder stijgen na 2024, aangezien de geplande inhaalinvesteringen inmiddels zijn gerealiseerd.

Huisvestingslasten

Energielasten

De lasten voor elektriciteit en gas zijn voor 2024 geraamd op € 3,6 miljoen. Door de dalende prijzen in de markt zijn de kosten veel lager dan de € 4,9 miljoen uit 2023. Wel zijn de kosten nog steeds flink hoger dan het historische niveau en wat structureel is begroot (2 miljoen). Door incidentele voordelen leiden deze hogere lasten niet tot een tekort op de stichtingsbegroting. Wel zullen voor de jaren na 2024 structurele maatregelen nodig zijn om deze kosten op een verantwoorde manier te kunnen blijven dekken.

Hierbij is geen rekening gehouden met compensatie van hogere energiekosten door het Rijk, aangezien hierover ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niets bekend was.

Financiële baten en lasten

Openbaar onderwijs Groningen maakt gebruik van schatkistbankieren. Dit betekent dat alle beschikbare middelen dagelijks worden afgestort bij de schatkist. Op deze schatkistrekening wordt een dagrente vergoed op basis van de eendaagse referentieruimte van de Euro (€STR). Door de renteverhogingen van de ECB is deze in 2023 fors gestegen (op 1 november is deze 3,9%). Waar deze voorheen jaren negatief was: in deze periode was de rente op schatkistbankieren nihil. Op basis van het verwachte banksaldo in 2024 wordt een bate van € 0,45 miljoen verwacht. Deze bate zal echter niet structureel op dit niveau blijven aangezien het banksaldo fors terugloopt door het besteden van incidentele middelen (vooral de NPO-reserve) en de investeringsplanning.

3.4 Analyse van het resultaat en dekking

Begrotingsresultaat 2024

Het totale begrotingsresultaat voor 2024 vóór mutaties in reserves is € 5,5 miljoen negatief. De inzet van NPO en het nog te besteden deel werkdrukmiddelen 2022/2023 wordt gedekt uit de hiervoor gevormde reserves (€ 5,7 miljoen). Na inzet van deze reserves resteert een positief resultaat na bestemming van € 0,2 miljoen.

Inzet van bestemmingsreserves en genormaliseerd resultaat

Een deel van de kosten wordt gedekt door inzet van bestemmingsreserves. Het betreft uitsluitend incidentele uitgaven. De volgende reserves worden ingezet ter dekking:

- Reserve NPO: dit betreft de besteding van eerder ontvangen NPO-middelen. Deze mogen nog tot en met juli 2025 worden besteed. In 2024 wordt hiervan € 4,3 miljoen besteed. Het restant voor 2025 is dan nog € 4,0 miljoen.
- Onderwijsakkoord VO (werkdrukmiddelen): gezien de overgangsbepaling uit de CAO voor schooljaar 2022/2023 kan de bekostiging voor dit onderdeel nog tot 2024/2025 worden ingezet. De geschatte besteding in 2024 is € 0.9 miljoen.

3.5 Begrotingen scholen en bovenschoolse begroting

Begrote resultaten bij scholen

In beginsel dienen alle scholen een sluitende begroting te realiseren, binnen de kaders die zijn vastgelegd in het financieel statuut. Uitsluitend indien hiervoor een goede reden is, wordt een negatieve begroting van een school incidenteel geaccepteerd. Voor 2024 is dit het geval voor onderstaande scholen:

Voortgezet Onderwijs:

- Montessori vaklyceum: € 140.000: door investeringen in de organisatie van de school naar aanleiding van zorgen over de onderwijskwaliteit.

Primair Onderwijs:

- Groenewei: deze in 2020 opgerichte school kent een aanzienlijke groei van het aantal leerlingen. De toegekende bekostiging loopt hierop achter, en voor de school is onvoldoende groeibekostiging beschikbaar. Dit leidt in 2024 tot een begroot tekort van € 640.000. Mocht er wel groeibekostiging worden ontvangen, dan wordt dit bedrag in mindering gebracht op het toegestane tekort;
- Kenniscentrum Openbaar Onderwijs (KCOO): dit organisatieonderdeel wordt gefinancierd met de gelden passend onderwijs die wij ontvangen van het samenwerkingsverband. Deze financiering is in de afgelopen jaren verlaagd. Inmiddels is een bezuinigingsopdracht vastgesteld, die met ingang van schooljaar 2024/2025 wordt gerealiseerd. Tot die tijd is nog sprake van een verlies van € 190.000.

Deze tekorten zijn tijdelijk van aard. Met de schoolleiding is afgesproken met een hogere frequentie dan gebruikelijk verslag wordt uitgebracht aan het CvB over de financiële resultaten. Ook wordt een tijdspad afgesproken waarin de school tot een sluitende begroting komt, met in achtneming van specifieke omstandigheden en de te realiseren onderwijskwaliteit.

De ontstane tekorten bij de scholen van € 0,9 miljoen kunnen grotendeels worden gedekt uit de gevormde structurele stelpost voor tekortscholen € 0,7 miljoen. De rest wordt gedekt uit incidentele voordelen op de overhead.

Bovenschoolse begrotingen

In de bovenschoolse begrotingen zijn de lasten opgenomen voor de sectoren en de ondersteunende diensten. Deze worden bekostigd door een bijdrage vanuit de scholen. De methode voor het berekenen van de bijdrage is vastgelegd in het financieel statuut. De betreffende percentages zijn vastgesteld bij de financiële kaderbrief van 2022 (meerjarig 2022-2025).

In bijlage 2 is een specificatie van de bovenschoolse begrotingen opgenomen.

4. Meerjarenperspectief en ratio's

4.1 Exploitatie

Bij ongewijzigd beleid ziet het meerjarenperspectief van de stichting er als volgt uit (x € 1.000):

	2024	2025	2026	2027	2028
Rijksbijdragen	164.761	172.999	181.649	190.368	199.506
Overige overheidsbijdragen	2.710	2.791	2.875	2.961	3.050
Overige baten	4.772	4.915	5.063	5.214	5.371
Totaal baten	172.243	180.706	189.587	198.544	207.927
Lasten					
Personele lasten	146.499	153.226	156.291	164.106	172.311
Afschrijvingslasten	7.202	7.352	7.532	7.732	7.932
Huisvestingslasten	10.074	10.477	10.896	11.332	11.785
Overige lasten	13.965	14.384	14.815	15.260	15.718
Totaal lasten	177.740	185.439	189.535	198.430	207.746
Saldo baten en lasten	-5.497	-4.733	52	114	181
Financiële baten en lasten	503	300	200	200	200
<i>Mutaties in reserves</i>					
Nationaal Programma Onderwijs	4.309	4.081	0	0	0
Onderwijsakkoord VO	885	515	0	0	0
Resultaat na bestemming	200	163	252	314	381

De uitgaven voor NPO en de overgangsregeling werkdrukmiddelen VO zorgen nog tot en met 2025 voor hogere lasten. Na 2025 wordt weer begroot met de regulier beschikbare middelen.

De indexering van de Rijksbijdragen is even hoog als de indexering van de personele lasten, aangezien loonstijgingen in beginsel door het Rijk worden gecompenseerd. Bij de berekening is uitgegaan van een stabiel leerlingenaantal, en een stabiel aantal fte's. De overige baten en lasten zijn normatief geïndexeerd met 3-5%. De afschrijvingslasten zijn berekend op basis van de bekende meerjareninvesteringsplanning.

4.2 Meerjarenbalans

De begrote meerjarige balans ziet er als volgt uit (x € 1.000):

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Materiële vaste activa	43.792	45.600	46.350	47.100	47.850	48.600	49.350
Vorderingen	6.932	7.140	7.354	7.575	7.802	8.036	8.277
Liquide middelen	18.974	17.745	13.267	8.578	8.815	9.134	9.537
	69.698	70.485	66.971	63.253	64.468	65.770	67.164
Algemene reserve	31.809	32.409	32.609	32.835	33.137	33.499	33.925
Bestemmingsreserves	10.052	9.404	4.830	0	0	0	0
Voorzieningen	6.625	6.824	7.028	7.239	7.456	7.680	7.911
Kortlopende schulden	21.212	21.848	22.504	23.179	23.874	24.591	25.328
	69.698	70.485	66.971	63.253	64.468	65.770	67.164
Liquiditeit	1,22	1,14	0,92	0,70	0,70	0,70	0,70
	Norm	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit	> 0,5	1,14	0,92	0,70	0,70	0,70	0,70
Solvabiliteit 2	> 0,3	0,59	0,56	0,52	0,51	0,51	0,51
Eigen vermogen	< 1	0,80	0,62	0,63	0,63	0,64	0,65

In de materiële vaste activa is de meerjareninvesteringsplanning verwerkt, evenals de in de meerjarenbegroting opgenomen afschrijvingen. De mutaties in reserves zijn begroot volgens de bestedingsplannen van de onderliggende bestemmingsreserves. De algemene reserve neemt jaarlijks iets toe door het begrote rendement. De voorzieningen worden geïndexeerd voor prijseffecten.

Overige vorderingen en schulden zijn opgenomen tegen een genormaliseerd niveau, en gecorrigeerd voor prijseffecten. De mutaties in liquide middelen zijn het resultaat van de wijzigingen in het werkkapitaal en het vermogen.

4.3 Kengetallen en ratio's

Kengetallen van de inspectie

Vanaf 2023 gelden de volgende kengetallen van de inspectie

Kengetal	Signaleringswaarde
Liquiditeit*	< 0,5
Solvabiliteit 2 ((eigen vermogen + voorzieningen)/balanstotaal)	< 0,3
Omvang publiek eigen vermogen (berekening maximaal eigen vermogen)	> 1,0

* de ratio voor liquiditeit is in 2023 gewijzigd van 0,75 naar 0,5.

Met bovenstaande meerjarenbegroting en meerjarige balans ontwikkelen de door de inspectie van het onderwijs gehanteerde kengetallen zich als volgt:

	Norm	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit	> 0,5	1,14	0,89	0,70	0,69	0,70	0,70
Solvabiliteit 2	> 0,3	0,59	0,56	0,52	0,51	0,51	0,50
Eigen vermogen	< 1	0,80	0,62	0,63	0,63	0,64	0,65

Signaleringswaarde liquiditeit

In 2023 zijn maatregelen getroffen om de liquiditeit in 2026 boven de signaleringswaarde (toen 0,75) te houden. Zo is er ruimte gemaakt in de begrotingsuitgangspunten voor het realiseren van een rendement van minimaal 0,2 miljoen en is zijn incidentele meevallers niet uitgegeven. Uit het huidige meerjarenbeeld blijkt dat de liquiditeit bijna op de eigen norm van 0,75 uitkomt. Hoewel de inspectie nu een norm van 0,5 hanteert, blijven wij de eigen norm van 0,75 hanteren tot het financiële beleid wordt herzien.

Signaleringswaarde eigen vermogen

Sinds 2020 kent het ministerie van OC&W zogenaamde signaleringswaarden om bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen en samenwerkingsverbanden te voorkomen. Indien het eigen vermogen boven deze waarde uitstijgt, zal de inspectie bij het bestuur van de instelling aandringen op het besteden van deze reserves.

De signaleringswaarde voor Openbaar Onderwijs Groningen is als volgt:

Signaleringswaarde	
0,5*aanschafwaarde gebouwen * 1,27	27.891
Boekwaarde resterende MVA	16.521
0,05*totale baten	8.612
Totaal signaleringswaarde	53.024
Totaal EV per jaareinde 2023 (begroot)	41.813
Ruimte onder de signaleringswaarde	11.211

Dit is voor de inspectie de bovengrens voor het door Openbaar Onderwijs Groningen aan te houden eigen vermogen. Het werkelijke eigen vermogen bedraagt naar verwachting per eind 2023 € 41.8 miljoen (2021: € 39,5 miljoen), en is dus ruim beneden de signaleringswaarde.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

In 2023 heeft een nieuwe risico-analyse plaatsgevonden. Uit deze analyse volgen de belangrijkste financiële risico's die de organisatie loopt. Bij al deze risico's is onderzocht welke beheersmaatregelen zijn getroffen die deze risico's (deels) ondervangen. De risico's zijn gekwantificeerd en voorzien van de kans dat zij zich voordoen, gegeven de getroffen beheersmaatregelen. Met deze gegevens is een montecarlo-analyse uitgevoerd, waaruit de aan te houden risicobuffer blijkt.

In bijlage 5 zijn de geconstateerde risico's opgenomen.

Uit de analyse blijkt een aan te houden risicobuffer van 5,65% van de Rijksbijdragen (of € 8,6 miljoen). Gedurende de begrotingsperiode is deze buffer voldoende aanwezig. Er wordt meerjarig rendement begroot, zodat de buffer voldoende wordt opgehoogd voor inflatie.

Conclusie kengetallen

Bij de huidige ontwikkeling van de begroting en balans komen de kengetallen op een acceptabeler niveau. Tegelijkertijd is er weinig ruimte voor tegenvallers en is een hoger vermogen wenselijk. Daarnaast zijn de energiekosten op het huidige (hogere) niveau nog niet structureel gedekt. Dit maakt dat voor de begroting van 2025 moet worden gezocht naar extra financiële ruimte, vooral ook in structurele zin. In 2024 is een deel van de voorgenomen maatregelen gerealiseerd, bijvoorbeeld het instellen van een stelpost voor verliesgevende scholen, en het wegwerken van het structurele tekort voor KCOO. Om vanaf 2025 boven de norm (voor liquiditeit) uit te komen en te komen tot een duurzaam structureel begrotingsevenwicht dienen nog aanvullende maatregelen te worden getroffen.

Bijlagen

- Bijlage 1: Begroting per school
- Bijlage 2: Bovenschoolse budgetten
- Bijlage 3: FTE-overzicht
- Bijlage 4: Leerlingenaantallen 2014-2023
- Bijlage 5: Risico's
- Bijlage 6: Investeringsbegroting
- Bijlage 7: Genormaliseerd resultaat

Bijlage 1: Begroting per school

	Baten	Lasten	Saldo
Kamerlingh Onnes	11.534.135	11.534.135	0
Leon van Gelder	8.145.731	8.145.731	0
Simon van Hasselt	2.525.476	2.525.476	0
OPDC	2.545.959	2.545.959	0
Stadslyceum	15.054.718	15.054.718	0
Werkman ISK	6.978.367	6.978.367	0
Werkman TTS	3.957.410	3.957.410	0
Werkman vmbo	5.024.749	5.024.749	0
Harens Lyceum	15.444.604	15.444.604	0
Montessori Lyceum	11.197.986	11.197.986	0
Montessori Vaklyceum	7.600.511	7.740.511	-140.000
Heyerdahl College	4.257.029	4.257.029	0
Prædinius Gymnasium	8.552.777	8.552.777	0
Stelpost bekostiging	140.000	0	140.000
Totaal Voortgezet Onderwijs	102.959.451	102.959.451	0

	Baten	Lasten	Saldo
Pendinghe	3.359.162	3.359.162	0
Petteflet	2.506.048	2.506.048	0
Feniks	1.757.120	1.757.120	0
Oosterhoogebrug	2.708.108	2.708.108	0
Vuurtoren	1.970.362	1.970.362	0
Swoaistee	3.072.450	3.072.450	0
Bredero	3.554.107	3.554.107	0
Haydenschap	5.217.601	5.217.601	0
De Ploeg	1.976.360	1.976.360	0
IKC Groenewei	1.954.600	2.592.600	-638.000
Sterrensteen	2.571.142	2.571.142	0
Karrepad	4.057.677	4.057.677	0
Beijumkorf	3.309.008	3.309.008	0
IKC Oosterpark	3.528.951	3.528.951	0
IKC Oosterpoort	2.126.743	2.126.743	0
IKC Ebbinghe	2.333.799	2.333.799	0
Boerhaaveschool	1.469.696	1.469.696	0
Driebond	1.246.952	1.246.952	0
De Starter	2.671.929	2.671.929	0
Meander	3.025.947	3.025.947	0
KCOO	829.385	1.018.281	-188.896
SBO Bekenkamp	3.944.463	3.944.463	0
Stelpost bekostiging	826.896	0	826.896
Totaal Basisonderwijs	60.018.506	60.018.506	0

	Baten	Lasten	Saldo
Mytyl Haren VSO /Emmen (V)SO	4.342.703	4.342.703	0
W.A. van Lieflandschool	6.608.667	6.608.667	0
Mytylschool Haren SO	2.750.879	2.750.879	0
Totaal (Voortgezet) Speciaal Onderwijs	13.702.249	13.702.249	0

Bijlage 2: Bovenschoolse budgetten

Budgetten van de sectoren

Deze budgetten zijn als volgt opgebouwd:

Baten	2024	2023	Vershil
Bijdragen vanuit scholen	22.441.650	20.484.018	1.957.632
Af: budget OB/CvB	-9.779.000	-8.771.000	-1.008.000
Bij: baten bovenschools	493.000	357.000	136.000
Beschikbaar voor sectoren	13.155.650	12.070.018	1.085.632
Lasten			
Personeelsbeleid	1.732.413	1.989.867	-257.454
Huisvesting	6.939.248	6.291.000	648.248
ICT	3.272.101	2.747.350	524.751
Onderwijs en kwaliteit	827.112	951.801	-124.689
Communicatie en representati	384.776	320.000	64.776
Totaal lasten sectoren	13.155.650	12.300.018	855.632
Saldo	0	-230.000	230.000
Bijdrage reserve SBP	0	230.000	-230.000
Saldo na bestemming	0	0	0

De toename van de bijdragen van de scholen is ongeveer 9,5%. Een deel wordt veroorzaakt door de verhoging van het energiebudget met € 0,4 miljoen (zie kaderbrief 2024), voor het overige is de toename het gevolg van indexering van de rijksbekostiging.

De lasten van huisvesting nemen vooral toe door de structurele toename van het energiebudget en de investeringsplanning. De lasten bij ICT nemen toe door het op orde brengen van de budgetten voor licenties en indexering. Bij onderwijs en kwaliteit is een daling zichtbaar vanwege het beëindigen van de huidige financiering vmbo-landschap. Bij HR is de daling onder meer te wijten aan de afname van de inzet van maatwerk.

CvB en bestuursondersteuning

Het budget voor het CvB en bestuursondersteuning ziet er in 2024 als volgt uit:

	2024	2023	Vershil
Inkomsten van de scholen	1.495.000	1.384.000	111.000
<i>Lasten</i>			
Loonkosten CvB	485.000	461.000	24.000
Vergoedingen Raad van Toezicht	95.000	90.000	5.000
Loonkosten bestuursondersteuning	324.000	313.000	11.000
Vacatiegelden en werkbudget GMR	30.000	25.000	5.000
Werkbudget RvT	20.000	15.000	5.000
Overige personele kosten	66.000	55.000	11.000
Huisvestingslasten en kantoorkosten	120.000	102.000	18.000
Werkbudget / externe ondersteuning	100.000	100.000	0
Juridische ondersteuning	56.000	56.000	0
Contributies en abonnementen	141.000	131.000	10.000
Vorming en opleiding	33.000	16.000	17.000
Advertenties, vergaderkosten	25.000	20.000	5.000
	<u>1.495.000</u>	<u>1.384.000</u>	<u>111.000</u>

De bijdrage vanuit de scholen is per saldo hoger dan in 2023, als gevolg van indexering van de bekostiging en de wijziging in het aantal leerlingen.

Het formatiebudget van het College van Bestuur is op het peil gebracht van de meest recente cao voor bestuurders. Voor de GMR is een werkbudget beschikbaar voor vacatiegelden van leden, opleidingskosten en vergaderkosten. Daarnaast is in de formatie van bestuursondersteuning 0,4 fte voor de GMR-secretaris opgenomen.

Ondersteuningsbureau

De budgetten voor het ondersteuningsbureau zien er voor 2024 als volgt uit:

	2024	2023	Vershil
Bijdragen van de scholen	8.284.000	7.387.000	897.000
Overige opbrengsten	280.000	352.000	-72.000
Totaal opbrengsten	8.564.000	7.739.000	825.000
			0
Loonkosten Ondersteuningsbureau	7.055.000	6.560.000	495.000
Ziekteverzuim en vervanging	160.000	129.000	31.000
Dienstreizen en overige vergoedingen	33.000	25.000	8.000
WGA-premies	38.000	37.000	1.000
Arbokosten	19.000	18.000	1.000
Dotatie voorziening personeel	53.000	51.000	2.000
Werk derden	119.000	101.000	18.000
Huisvestingslasten en kantoorkosten	740.000	530.000	210.000
Accountantskosten en fiscaal advies	183.000	175.000	8.000
Vorming en opleiding	130.000	72.000	58.000
Overige kosten	34.000	41.000	-7.000
Totaal kosten	8.564.000	7.739.000	779.000
Saldo ondersteuningsbureau	0	0	0

De bijdrage van de scholen valt hoger uit door de indexatie. De mutatie van de overige baten correspondeert met lagere lasten voor personeel. De personeelskosten nemen toe door de nieuwe CAO. Bij huisvesting is sprake van een vrij grote indexering van het huurcontract. Voor de overige zaken is met name sprake van inflatiecorrectie.

Bijlage 3: FTE-overzicht

	Directie	OP	OOP	Totaal		2023
Kamerlingh Onnes	4,50	72,63	13,04	90,17		93,70
Leon van Gelder	4,40	45,67	15,20	65,27		64,61
Simon van Hasselt	1,10	14,02	6,59	21,71		20,32
OPDC	1,00	14,30	7,50	22,80		17,10
Stadslyceum	5,00	89,52	18,52	113,04		116,04
ISK	2,50	46,34	14,36	63,20		52,04
TTS	1,90	20,99	9,85	32,74		31,36
Werkman vbmo	2,00	25,19	17,00	44,19		43,75
Harens Lyceum	4,60	90,07	19,93	114,60		109,24
Montessori Lyceum	3,80	66,90	15,83	86,53		86,72
Montessori Vaklyceum	3,90	39,64	15,35	58,89		60,83
Heyerdahl College	1,80	24,64	11,59	38,03		36,05
Praedinius Gymnasium	2,80	52,52	11,86	67,18		64,54
Totaal VO	39,30	602,43	176,62	818,35		796,29
De Pendinghe	1,00	22,59	9,79	33,38		28,73
Petteflet	1,00	17,39	2,79	21,18		21,50
Feniks	0,90	10,49	2,31	13,70		14,44
Oosterhoogebrug	1,00	19,28	1,92	22,20		21,43
De Vuurtoren	0,83	13,21	1,55	15,59		16,20
De Swoaistee	1,00	19,71	3,27	23,98		26,50
Brederoschool	2,00	27,53	1,20	30,73		32,25
Joseph Haydnschool	2,90	33,47	3,77	40,14		41,96
De Ploeg	1,00	12,15	4,55	17,70		17,65
Groenewei	2,00	17,37	1,60	20,97		16,62
Sterrensteen	1,90	15,20	3,32	20,42		21,54
Karrepad	2,00	25,93	6,82	34,75		30,96
De Beijumkorf	1,00	21,69	2,63	25,32		25,50
Borgman Oosterpark	1,00	19,22	6,19	26,41		28,02
Borgmanschool Oosterpoort	1,00	15,92	1,55	18,47		18,49
Borgman Ebbinghe	1,00	15,02	3,70	19,72		19,27
Boerhaaveschool	0,80	9,25	1,49	11,54		13,50
De Driebond	1,00	7,84	1,10	9,94		10,44
De Starter	1,00	19,95	2,50	23,45		24,06
Meander	0,90	20,23	3,81	24,94		25,41
KCOO	0,20	9,25	1,58	11,03		12,52
SBO Bekenkamp	1,80	21,16	11,18	34,14		36,93
Totaal BAO	27,23	393,85	78,62	499,70		503,92
W.A. van Lieflandschool	3,03	23,82	30,75	57,60		52,69
Mytyschool (V)SO	3,50	40,17	27,77	71,44		59,31
Totaal (V)SO	6,53	63,99	58,52	129,04		111,99
HR sector totaal	0,00	0,00	9,69	9,69		10,16
CvB / bestuursondersteuning	2,00	0,00	3,70	5,70		5,60
Ondersteuningsbureau	0,00	0,00	80,78	80,78		81,36
	2,00	0,00	94,17	96,17		97,12
Totaal	75,06	1.060,27	407,93	1.543,26		1.509,32

Bijlage 4: Leerlingenaantallen 2014-2023

BAO-scholen	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023
totaal leerlingen BAO	7.508	7.423	7.194	6.980	6.882	6.699	6.586	6.480	6.749	6.755
mutatie tov vorig jaar	-80	-85	-229	-214	-98	-183	-113	-106	303	6
procentueel	-1,1%	-1,1%	-3,1%	-3,0%	-1,4%	-2,7%	-1,7%	-1,6%	4,7%	0,1%
SO-scholen	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023
totaal leerlingen SO	480	461	447	443	460	456	451	456	451	471
mutatie tov vorig jaar	15	-19	-14	-4	17	-4	-5	5	1	20
procentueel	3,2%	-4,0%	-3,0%	-0,9%	3,8%	-0,9%	-1,1%	1,1%	0,2%	4,4%
VO-scholen	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023
totaal leerlingen VO	8.870	8.728	8.606	8.481	8.442	8.325	8.229	8.232	8.307	8.402
mutatie tov vorig jaar	-17	-142	-122	-125	-39	-117	-96	3	75	95
procentueel	-0,2%	-1,6%	-1,4%	-1,5%	-0,5%	-1,4%	-1,2%	0,0%	0,9%	1,2%
totaal aantal leerlingen	16.858	16.612	16.247	15.904	15.784	15.480	15.266	15.168	15.507	15.628
mutatie tov vorig jaar	-82	-246	-365	-343	-120	-304	-214	-98	341	121
Procentueel	-0,5%	-1,5%	-2,2%	-2,1%	-0,8%	-1,9%	-1,4%	-0,6%	2,2%	0,8%

*Met ingang van 2022 wordt in het PO (BAO en SO) de bekostiging bepaald aan de hand van het aantal leerlingen op 1 februari (in plaats van 1 oktober). Dit geeft een vertekend beeld ten opzichte van eerder jaren, aangezien per 1 februari (met name in het BAO) meer leerlingen op de school zitten dan op 1 oktober. In werkelijkheid waren de leerlingenaantallen per 1 oktober 2022 iets lager dan op 1 oktober 2021.

Bijlage 5: Risicomatrix

Nr.	Omschrijving	Kans	Gevolg min	Gevolg max
1	Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie in leerlingaantallen	50%	€ 750.000	€ 1.000.000
2	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	70%	€ 300.000	€ 500.000
3	Instabiliteit in bekostiging	30%	€ 1.500.000	€ 2.000.000
4	Onvolledige indexatie van bekostiging	70%	€ 1.500.000	€ 2.000.000
5	Hoger dan begrote kosten voor ziektevervangning	30%	€ 1.000.000	€ 1.500.000
6	Arbeidsmarkt schaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte	10%	€ 50.000	€ 150.000
7	Financiële gevolgen van kwetsbaarheid ICT beveiliging (cyberrisico's)	50%	€ 300.000	€ 500.000
8	Restrisico's	30%	€ 500.000	€ 750.000
9	Uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering (vaste voet)	100%	€ 3.000.000	€ 4.000.000

figuur 1.1 Geïdentificeerde financiële risico's met inschatting kans en financieel gevolg

Via een risicosimulatie is bepaald dat op basis van de huidige omgevingsfactoren en de huidige gehanteerde begrotingsuitgangspunten, met een gewenste zekerheid van 90%, een buffervermogen van € 8.622.000 (5,5% van de jaarbaten, niveau 2021) toereikend is om het financiële risicoprofiel van Stichting OOG af te kunnen dekken.

Bijlage 6: Investeringsbegroting

Investeringen (x 1.000)

	Gebouwen	ICT	Leermiddelen	Meubilair	Overig	Totaal
VO-scholen	325	511	605	425	25	1.891
BAO-scholen	195	120	270	629	75	1.289
SO-scholen	40	2	75	200	10	327
Huisvesting	4.160	0	0	0	0	4.160
ICT	0	672	0	0	0	672
Ond bureau	845	70	645	432	0	1.992
Totaal	5.565	1.375	1.595	1.686	110	10.331

Bijlage 7: Aanbestedingskalender

	Geplande Europese aanbestedingen
1	ICT Wifi As A Service (WAAS)
2	Onderhoud elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties (E)
3	Onderhoud elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties (W)
4	Zonnepanelen
5	ICT Hardware
6	ICT Audiovisuele middelen
7	AOV verzekering
8	Terreinonderhoud (groen)